

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทางด้านทฤษฎี วรรณกรรมรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลที่สำรวจมาทำการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตอนต้น และได้ทำการทดสอบสมมติฐาน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในสิ่งที่ยังสงสัยให้กระจ่างตามหลักวิชาด้านสถิติ ซึ่งจะทำการสรุปผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม และรายด้าน รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับความฉลาดทางอารมณ์ในรายด้าน และศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวของนักศึกษา กับความฉลาดทางอารมณ์ในรายของ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และ สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปี การศึกษา 2554 โดยทำการเลือกสุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธีสุ่มตามลำดับชั้นภูมิ (Proportional – stratified random sampling) อย่างมีระบบจำแนกตามสาขาวิชาและระดับชั้นปีของนักศึกษา ได้ กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 310 คน จากนั้นได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัย แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.865 การทำหน้าที่ของ ครอบครัวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.915 และใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับ ประชาชนชาวไทยอายุ 18-25 ปี ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข มีค่าความเชื่อมั่นของแบบ ประเมินทั้งฉบับเท่ากับ 0.825 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นในองค์ประกอบด้านเดียวเท่ากับ 0.557 รวมทั้งมีค่า ความเชื่อมั่นในองค์ประกอบด้านเดียวกันเท่ากับ 0.672 และมีค่าความเชื่อมั่นในองค์ประกอบด้านสุข แห่งครอบครัวเท่ากับ 0.779 หลังจากได้รวบรวมข้อมูลแล้วคุณผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง ค่า F-test เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ขึ้นไป และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นลูกคนโต คิดเป็นร้อยละ 38.4 ทั้งนี้มีสถานภาพสมรสของบิดามารดา อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 78.4 ในส่วนรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.5 รวมทั้งศึกษาอยู่ในระดับชั้นปี 1 คิดเป็นร้อยละ 30.6 9 ตลอดจนเรียนอยู่ในสาขาวิชาการจัดการโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 40.3 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 67.7

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ทั้งโดยรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เท่ากับ 159.05 , 57.08 , 52.51 และ 49.44 ตามลำดับ

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ผลการวิเคราะห์ระดับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาแบบเข้มงวดอยู่ในระดับต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตอยู่ในระดับสูง การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ในระดับต่ำ และการอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 8.77$, $\bar{x} = 20.91$, $\bar{x} = 8.22$, $\bar{x} = 13.41$ ตามลำดับ)

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำหน้าที่ของครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ระดับการทำหน้าที่ของครอบครัวของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม พบว่า ครอบครัวของนักศึกษาที่ทำหน้าที่ด้านการแก้ไขปัญหาสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ด้านการสื่อสารของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ด้านบทบาทของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ด้านการตอบสนองอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับสูง ด้านความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับสูง และด้านการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 13.10$, $\bar{x} = 12.22$, $\bar{x} = 12.43$, $\bar{x} = 14.14$, $\bar{x} = 13.69$, $\bar{x} = 11.58$ ตามลำดับ)

3.5 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความฉลาดทางอารมณ์

3.5.1 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการรู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง และองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความพึงพอใจในชีวิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference พบว่า นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นลูกคนโต ลูกคนเดียว และลูกคนสุดท้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 18.90$, $\bar{x} = 17.58$, $\bar{x} = 17.76$, $\bar{x} = 17.48$ ตามลำดับ) และนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นลูกคนโต มีความฉลาดทางอารมณ์ของค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความพึงพอใจในชีวิต แตกต่างจากนักศึกษาที่เป็น ลูกคนกลาง และลูกคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 19.21$, $\bar{x} = 20.41$, $\bar{x} = 20.13$ ตามลำดับ)

3.5.2 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาแตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.5.3 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านสุข และ องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความสามารถในการสร้างความสุขให้ตนเอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference พบว่า พบว่า นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท 10,000 – 30,000 บาท และ 30,001 – 60,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 148.85$, $\bar{x} = 159.12$, $\bar{x} = 159.52$, $\bar{x} = 160.43$ ตามลำดับ) รวมทั้งนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท มีความฉลาดทางอารมณ์ของค์ประกอบด้านดี แตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท 10,000 – 30,000 บาท และ 30,001 – 60,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 52.80$, $\bar{x} = 57.33$, $\bar{x} = 57.30$, $\bar{x} = 57.55$ ตามลำดับ) ตลอดจนนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท มีความฉลาดทางอารมณ์ของค์ประกอบด้านสุข แตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท 10,000 – 30,000 บาท และ 30,001 – 60,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 45.55$, $\bar{x} = 49.30$, $\bar{x} = 49.61$, $\bar{x} = 50.08$ ตามลำดับ) และนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท มีความฉลาดทางอารมณ์ของค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความสามารถในการสร้างความสุขให้ตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 30,000 บาท และ 30,001 – 60,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 16.30$, $\bar{x} = 18.04$, $\bar{x} = 18.45$ ตามลำดับ)

3.5.4 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบอยู่ด้านความเข้าใจและยอมรับอารมณ์ตนเอง และองค์ประกอบอยู่ด้านการแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference พบว่า นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 ($\bar{x} = 57.27$, $\bar{x} = 56.02$ ตามลำดับ) รวมทั้งนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 2 ($\bar{x} = 58.56$, $\bar{x} = 56.35$ ตามลำดับ) และนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 4 ($\bar{x} = 58.56$, $\bar{x} = 56.02$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้งนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบอยู่ด้านความเข้าใจและยอมรับอารมณ์ตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 2 ($\bar{x} = 18.47$, $\bar{x} = 17.35$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตลอดจนนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบอยู่ด้านการแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ($\bar{x} = 16.87$, $\bar{x} = 17.67$, $\bar{x} = 17.97$, $\bar{x} = 17.81$ ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5.5 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่เรียนในประเภทสาขาวิชาแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบอยู่ต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.5.6 นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบอยู่ต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

3.6 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับความฉลาดทางอารมณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยгласะเลย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีเพียงการอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตรไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์

3.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวกับความฉลาดทางอารมณ์

การทำหน้าที่ของครอบครัวนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว ด้านการสื่อสารของสมาชิกในครอบครัว ด้านบทบาทของสมาชิกในครอบครัว ด้านการตอบสนองอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว ด้านความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีเพียง การทำหน้าที่ของครอบครัวนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิรายผล

จากการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยห้ามเขียวเฉลิมพระเกียรติในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 310 คน พบร่วมนักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของประชาชนคนไทยที่มีอายุ 18-25 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เท่ากับ 159.05 , 57.08 , 52.51 และ 49.44 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การจัดระบบการศึกษาและสภาพแวดล้อมต่างๆ ในภาพรวมของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม และมหาวิทยาลัยห้ามเขียวเฉลิมพระเกียรติอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะการที่นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์จะส่งเสริมให้นักศึกษามีทั้งความดี ความเก่ง และความสุขในตนเองทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี และสมบูรณ์ มีความสามารถในการแก้ไขความขัดแย้งกับความคับข้องใจและหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักเกณฑ์ (เทิดดักก์ดี สิงห์หาด.2531) ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวเพื่อให้เกิดความสำเร็จในด้านต่างๆ ทั้งในชีวิตด้านการทำงาน การศึกษา ความรักและครอบครัวและต่อตนเอง (กรมสุขภาพจิต.2543:18) โดยผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ดีหรือสูงจะเป็นผู้ที่รู้จักใช้ความคิดเกี่ยวกับอารมณ์ของตนและผู้อื่น ทำให้การดำเนินชีวิตของตนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีความสุข (ประสงค์ สังขะไชย.2546)

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากว่า ในปัจจุบันมีระบบการวางแผนครอบครัวหรือการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางอารมณ์ของบุตร รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูตามสถานบริการด้านสุขภาพต่างๆ เพื่อให้บุตรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี ทำให้บิดามารดาให้ความรักความเออใจใส่กับบุตรทุกคนโดยไม่เลือกลำดับการเกิดของบุตร ส่งผลให้ลำดับการเกิดที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข สอดคล้องกับผลการศึกษาของ

กัลยา นาคเพชร (2545:15) ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย พบว่า ลำดับการเกิดไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นลูกคุณกลาง มีความฉลาดทางอารมณ์ของค์ประกอบอยู่ด้านการรู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง องค์ประกอบอยู่ด้านความพึงพอใจในชีวิต แตกต่างจากนักศึกษาที่เป็นลูกคุณโต ลูกคุณเดียว และลูกคุณสุดท้อง ซึ่งลูกคุณกลาง หรือลูกคุณที่ 2 มีลักษณะเป็นผู้มีความทะเยอทะยานและมีความมุ่mnานะที่จะมีความสามารถล้าหน้าเพื่อนโต ปรับตัวได้ดีกว่าเพื่อนโตและน้องคนเล็ก นวลด.๐๐ สุภาลด.๒๕๒๗ : ๑๒๐-๑๒๑ ; อ้างถึงใน Alfred Adler.1870-1937

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาแตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบอยู่ต่างๆ ไม่ความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากว่า นักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว การมีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีส่วนช่วยให้สมาชิกได้รับความรักและอบอุ่น มีความประนโนดห่วงใยต่อกัน ส่งผลให้นักศึกษามีความสุขมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดีจึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ (ชวนพิศ ยงยิ่งยืน.2546: 119) หรือการห่าร้างของพ่อแม่จะส่งผลกระทบต่อลูกมากน้อยเพียงใด ยอมเข้าอยู่กับการเตรียมพร้อมของพ่อแม่ในการช่วยให้ลูกยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ด้วยคำพูดอธิบายให้ลูกฟังอย่างเข้าใจ และการให้เวลาในการเตรียมใจ และพ่อแม่เมครอกล่าวโหงซึ่งกันและกัน (วรรณ์ ตระกูลสุขฯ. 2543 : 55) ในส่วนของ Wallerstein and Kelly (วีระ ไชยศรีสุข.2539 : 54 ; อ้างถึงใน Wallerstein and Kelly) ได้ศึกษาพ่อแม่ที่ห่าร้างกันในแฟลิฟอร์เนีย 60 ราย พบว่า เด็ก 63 เปอร์เซนต์กลับมีชีวิตอยู่อย่างปกติสุข จึงได้เสนอข้อคิดไว้ว่า การที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน ขัดแย้งทะเลกัน มีปากเสียงเรื่องเล็กๆ น้อยๆ กันบ่อยๆ เป็นผลร้ายต่อจิตใจของเด็กมากกว่าการทะเลกันรุนแรงนานๆ ครั้ง หรือแยกทางกันเสียอีก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เจนจิรา เจนจิตรวนิช (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเลี้ยงดูของบิดามารดาและความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนมัธยมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา แตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัลยา นาคเพชร ลงทะเบียน อินทร์แก้ว (2545 :15) ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบอยู่ด้านความสามารถในการสร้างความสุขให้ตนเอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว นั่นหมายถึงรายได้ที่นักศึกษาจะได้รับในแต่ละเดือนมีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านดี และองค์ประกอบด้านสุข อาจอธิบายได้ว่าคนเราไม่เดือดร้อนเมื่อมีเงินเพียงพออยู่มีสุขส่งทางใจ มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเองพอใจในชีวิต สามารถที่จะสร้างความสุขให้ตนเอง

รวมทั้งความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองรู้จักเห็นใจผู้อื่น และ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชวนพิศ ยงยิ่งยืน (2547: 77) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ทางลบกับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนในด้านสุขและด้านเง่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนในด้านสุขและด้าน เง่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนในด้านสุขและด้าน เง่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระวัฒน์ ปันนิตามัน และอุสา สุทธาคร (2543: 119) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านชีวประวัติ ของ นักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กับความสามารถด้านเชาว์ปัญญาอารมณ์ พบว่า สถานภาพเศรษฐกิจหรือรายได้นั้นมีผลต่อความสามารถด้านเอื้ออาทร การตระหนักรู้ถึงภาวะอารมณ์ ของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์ของตน และการมีแรงจูงใจที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่เรียนในสาขาวิชาที่เรียนแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุขและองค์ประกอบ ย่อยต่างๆไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากว่า การมีสัมพันธภาพและประสบการณ์ตรงกับบุคคล และ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ในแต่ละสาขาวิชาไม่แตกต่างกัน อีกทั้งแต่ละสาขาวิชาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับพันธกิจของคณะวิชา ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของแต่ละสาขาวิชามีความซัดเจนและเป็นไป ในแนวทางเดียวกัน ทำให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ รู้จักอารมณ์ แสดง อารมณ์ออกได้อย่างเหมาะสมเห็นใจผู้อื่น เข้าใจและยอมรับผู้อื่น รับผิดชอบรู้จักให้ รู้จักรับ เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามารถในการรู้จักตนเอง และมีแรงจูงใจสร้างขวัญและกำลังใจให้ตนเอง ได้รับรู้ และเข้าใจในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความสามารถในการ ดำเนินชีวิตที่เป็นสุข มีความภาคภูมิใจในตนเอง พึงพอใจชีวิต และมีความสุขสงบทางใจ ซึ่งเป็นไป ตามปณิธานของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่ว่า มุ่งมั่นผลิตบัณฑิต ให้มีความรู้และ ทักษะวิชาชีพ เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพและบรรโลงไว้ซึ่ง คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อรับใช้สังคม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ ที่เรียนในสาขาวิชาต่างกันมีองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกันมีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบย่อยด้านความเข้าใจและยอมรับอารมณ์ตนเอง และองค์ประกอบย่อยด้านการแสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องจากในแต่ละระดับชั้นปีได้รับประสบการณ์ และภาระงานต่างๆ ใน การศึกษาในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน (นิรดา ดุลยพิชญ์ 2542) ทั้งนี้ จากการประเมินความฉลาด ทางอารมณ์ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่าจะมีแนวโน้มความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านดี สูงกว่านักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น กล่าวคือ นักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น ที่เห็นได้ชัดเจนคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เริ่มเข้าสู่วิชาชีพมากขึ้นทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการหาช่องทางการ ประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความเข้าใจตนเองและยอมรับ อารมณ์ตนเองในสิ่งที่ตนเองชอบและอยากระเป็น รวมทั้งความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่นในระหว่าง การศึกษา การฝึกปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจากการกระทำของตน เป็นผลให้เกิด

ความเครียดขึ้นได้ ซึ่งความเครียดก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่า ความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุขไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 รู้จักและมีแรงจูงใจในตนเองในการศึกษาและสิ่งที่ตนเองอยากรู้ เป็นในอนาคต สามารถที่จะตัดสินใจและแก้ไขปัญหานั้นฐานะและประสบการณ์ของตน รวมทั้งการแสดงทางความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีความภูมิใจในตนเองที่ได้เข้าศึกษาในคณะวิชาที่ตนเองชื่นชอบ และพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ รวมทั้งสามารถที่จะสร้างความสุขในตนเองได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วินี ชิตเชิงวงศ์ (2544) ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบร่วมกับ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีองค์ประกอบ ความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกันมี ความฉลาดทางอารมณ์ในองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และ องค์ประกอบย่อยต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเนื่องจากว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ทั้งโดยรวม และองค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของประชาชนชาวไทยที่มีอายุในช่วงระหว่าง 18-25 ปี และนักศึกษาส่วนใหญ่มี ผลการเรียนปานกลางขึ้นไป ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหา มีความคุ้มกูลอารมณ์ได้ ทั้งนี้คณะ สาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการปฐมนิเทศระหว่างผู้ปกครองและนักศึกษาเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนการสอนของในแต่ละหลักสูตรของคณะวิชา การใช้ชีวิตในระหว่างการศึกษา กิจกรรมต่างๆ ในระหว่างการศึกษา การประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา รวมทั้งมีระบบการ ให้คำปรึกษาของคณะวิชาส่งผลให้นักศึกษามีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการ ของตนเองรู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความสามารถในการรู้จักตนเอง มี แรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดี กับผู้อื่น ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเองพอใจในชีวิต และมี ความสุขสงบทางใจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บันดิตา มุ่งบ้านเช่า (2537. บทคัดย่อ) ศึกษาผล การเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรม ในเด็กมีร้อยตัน ทั้งนี้ รุจิรา ลาวัณย์วัฒนวงศ์ (2545. บทคัดย่อ) พบร่วมกับ นักศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทาง อารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็น เพราะว่า บิดามารดาสนับสนุนส่งเสริมให้บุตรมีความเป็น อิสระ สามารถพึงพาตนเองได้ แต่ยังมีขอบเขตและการควบคุมการกระทำการของบุตร บิดามารดาให้ ความอบอุ่นต่อบุตรและเลี้ยงดูอย่างรักใคร่ แสดงความยินดีและสนับสนุนพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ของ บุตร เปิดกว้างด้านการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับ คาดหวังให้บุตรเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความ อิสระพึงพาตนเองได้ และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัย บิดามารดาจะพูดคุยและตักเตือนในการ ปฏิบัติตนแนะนำว่าควรครบเพื่อแบบใด ร่วมกันเลือกแนวทางการเรียนต่อ และการรับรู้ของตนเอง ให้นักศึกษาเป็นคนที่มีเหตุผลสามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกเรื่องจึงอยู่กับคนได้อย่างมีความสุข ดังนั้นถ้า บิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต ความฉลาดของบุตรจะดี เนื่องจากบิดา

มารดาให้ความรัก ความเอาใจใส่แก่บุตรอย่างเหมาสม ถ้าบิดามารดาให้ความรัก ความเอาใจใส่น้อย เกินไป ย่อมทำให้บุตรไทยหักความรัก บางครั้งอาจเรียกได้ว่าเด็กขาดความรัก ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ส่งผลต่อวุฒิภาวะทางอารมณ์หรือความฉลาดได้ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ จุฬาลักษณ์ สมภารวงศ์ (2552: 137) ศึกษาเรื่องารมณ์รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา กับการจัดการความยั้งแข็งของนักเรียนระดับประการนี้ยบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคตอนเมือง พบร้า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระแบบมีขอบเขต และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทัดดาว ลิมพะสุต (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูบุตรและสัมพันธภาพในครอบครัว พบร้า แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูในสมัยใหม่ปัจจุบันมีแนวโน้มในการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทศนีย์ ดวงดี (2544: ๑) ศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบร้าความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและความฉลาดทางอารมณ์มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบแต่ละด้านกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขต มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกองค์ประกอบแต่ละด้าน นั้นหมายความว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้อิสระอย่างมีขอบเขตมากขึ้น จะส่งผลให้นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านเดียว ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น รวมทั้งองค์ประกอบด้านเก่ง ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นมากขึ้น และองค์ประกอบด้านสุข ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเองพอกใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางใจมากขึ้นด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้านเดียว องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ถ้าบิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมาก บุตรจะมีความฉลาดทางอารมณ์ไม่ดี เช่นเดียวกับนักบิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดน้อยจะทำให้บุตรมีความฉลาดทางอารมณ์มากขึ้น เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด บิดามารดาจะชี้นำบุตรให้ทำตามในทิศทางที่บิดามารดาแนะนำ ไม่เกี่ยวข้องกับงานและความสำเร็จ รูปแบบการเลี้ยงดูแบบนี้มีข้อจำกัดที่เข้มงวดและควบคุมบุตร จะอนุญาตให้บุตรแสดงความคิดเห็นเพียงเล็กน้อย บิดามารดาจะมักจะลงโทษโดยการตี ตั้งกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้บุตรและบังคับให้บุตรปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด แต่ไม่อธิบายเหตุผลให้บุตรทราบ นั้นหมายความว่า บุตรได้รับอิสระน้อยมากจนแทบไม่มีเลย เมื่อบุตรกระทำการผิดก็มักจะใช้วิธีการลงโทษมากกว่าการใช้เหตุผล ทำให้บุตรขาดความเป็นตัวเองส่งผลต่อกระบวนการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา สุขภาพจิต รวมถึงความสามารถทางอารมณ์ของบุตรด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชรินทร์ ไชยววงศ์ (2545: ๑) ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบร้า ความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของทองเลื่อน รักษาภักดี (2549: 102) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ พบร้า ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ คือ การการอบรมเลี้ยงดูแบบ

เข้มงวดกวัดขัน เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบ แต่ละด้านกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดมีความสัมพันธ์ทางลบทุกองค์ประกอบแต่ละด้าน นั้นหมายความว่า낙ศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดน้อย จะส่งผลให้ นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการควบคุม อารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น รวมทั้งองค์ประกอบด้านเก่งซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถ ตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นมากขึ้น และองค์ประกอบด้านสุขซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจใน ตนเองพอใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางใจมากขึ้นด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ใน ภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 ถ้าบิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลยมากบุตรจะมีความฉลาด ทางอารมณ์ไม่ดี เช่นเดียวกับถ้าบิดามารดาให้การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลยน้อยจะทำให้บุตร มีความฉลาดทางอารมณ์มากขึ้น เนื่องจากบิดามารดาไม่ได้ให้ความสำคัญกับบุตร ไม่ดูแลเอาใจใส่ ปล่อยให้บุตรเผชิญกับสิ่งต่างๆด้วยตนเอง โดยที่บุตรไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และการควบคุมจาก บิดามารดา ทำให้บุตรรู้สึกว่าตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่สนับสนุน หรือให้คำปรึกษา และปล่อยปะละเลยความเป็นอยู่ จนทำให้บุตรมีอิสรภาพเกินไปจนไม่รู้ดูดขอบชั้วี จึงปฏิบัติตัวใน สังคมไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของสุมาลี ขันติยะ (2552: 126) ศึกษาปัจจัยบางประการที่ มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบร่วม ความฉลาด ทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลย และยัง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ หัคนី ดวงดี (2544: ๑) ศึกษาลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มี ต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ พบร่วม การอบรมแบบ ปล่อยปะละเลยและความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบ รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ พัชรินทร์ ไชยววงศ์ (2545: ๑) ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบร่วม การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อย ปะละเลยและความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบ เป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบแต่ละด้านกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบ ปล่อยปะละเลยมีความสัมพันธ์ทางลบทุกองค์ประกอบแต่ละด้าน นั้นหมายความว่า낙ศึกษาที่ได้รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปะละเลยน้อย จะส่งผลให้นักศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์ องค์ประกอบด้านดี ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น รวมทั้งองค์ประกอบด้านเก่งซึ่ง ประกอบด้วยความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นมากขึ้น และองค์ประกอบด้านสุขซึ่ง ประกอบด้วยความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเองพอใจในชีวิต และมี ความสุขสงบทางใจมากขึ้นด้วย

การอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตรไม่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ อาจเนื่องจาก บิดามารดาส่วนใหญ่ในปัจจุบันให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูบุตรมากขึ้น โดยนำการเลี้ยงดูแบบ สมัยใหม่เข้ามาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูมากขึ้น แต่ที่ไม่อาจจะละเลยการอบรมเลี้ยงดูแบบเดิมได้ คือ นอกจากจะให้อิสระแก่บุตรในการแสดงความคิดเห็นในการกระทำสิ่งต่างๆมากขึ้น แล้วยังต้องคอย เข้มงวดกับลูกบ้างด้วยการบังคับ และคาดหวังในสิ่งที่บุตรควรจะเป็น จึงไม่ค่อยตามใจบุตรและทำ อะไรตามใจมากนัก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเกิดปัญหาฯลฯเพิ่มมากขึ้น ทำให้การอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามบุตรจึงมีน้อยลง ซึ่งนักศึกษา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในแบบนี้อยู่ในระดับปานกลาง

จากรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูบุตรทั้ง 4 รูปแบบ จะเห็นว่าบิดามารดาจะเลี้ยงดูบุตรวิธีใดก็ตาม สิ่งหนึ่งที่บิดามารดาต้องให้บุตรคือ ความรัก ความปรารถนาดี เลือกรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละ รูปแบบให้เหมาะสมตามจังหวะเวลา และโอกาส ทั้งนี้เพื่อให้พัฒนาการด้านอารมณ์ของบุตรเป็นไป อย่างเหมาะสม น่าจะเป็นสิ่งที่บิดามารดาควรให้ความสำคัญ บางครั้งบิดามารดาต้องบอຍให้บุตรได้ คิดได้แสดงความคิดเห็น หรือแสดงพฤติกรรมบางอย่างได้อย่างอิสระ ในขณะที่บางเวลาบางโอกาส บิดามารดา ก็จำเป็นต้องเข้มงวดบุตรบ้างเพื่อสร้างระเบียบวินัยให้บุตร

การทำหน้าที่ของครอบครัวนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านการแก้ไข ปัญหาของสมาชิกในครอบครัว ด้านการสื่อสารของสมาชิกในครอบครัว ด้านบทบาทของสมาชิกใน ครอบครัว ด้านการตอบสนองอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว ด้านความผูกพันทางอารมณ์ของ สมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบด้าน ดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีเพียง การ ทำหน้าที่ของครอบครัวนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมพฤติกรรม ของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ในภาพรวม องค์ประกอบ ด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง และองค์ประกอบด้านสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจ เนื่องจากว่า สมาชิกในครอบครัวของนักศึกษา มีการทำหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ รู้จักบทบาทของตัวเอง บิดามารดาค่อยอบรมสั่งสอน ตักเตือนสมาชิกเป็นไปทางที่เหมาะสม มีการช่วยเหลือแก่ปัญหาภายในครอบครัว มีบรรยายการที่เคยช่วยเหลือกัน เข้าใจกัน ถ้อยที่ถ้อย อาศัยกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน มีความห่วงใยรักใคร่ เมื่อเกิดปัญหาร่วมกันรับผิดชอบแก้ไข มีการ พูดคุยอย่างตรงไปตรงมา ไม่คุกคามเครื่อง พูดให้กำลังใจ พูดเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ มีการพูดคุยเตือนกัน เมื่อสมาชิกในครอบครัวเกิดทำผิดหรือทำไม่เหมาะสม (วรรณภา สาโรจน์.2551: 148) ซึ่งมีส่วนช่วย ส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมและความฉลาดทางอารมณ์ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาทำให้ทราบถึงระดับของความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะสาธารณสุข ศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทั้งในภาพรวม องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านสุข และองค์ประกอบด้านย่อโยต่างๆ ซึ่งสามารถนำผล

การศึกษาดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดรูปแบบกิจกรรมสำหรับการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาให้สูงขึ้นทั้งในภาพรวมและองค์ประกอบแต่ละด้าน

ซึ่งจากการศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา การทำหน้าที่ของครอบครัว มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ซึ่งคณะวิชาควรจัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองของนักศึกษา ได้ตระหนักรและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ผ่านสถาบันครอบครัว ตลอดจนอาจารย์ควรสอนแทรกกิจกรรมเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษาในรายวิชา หรือจัดเป็นกิจกรรมเฉพาะ ซึ่งกิจกรรมอาจจะประกอบด้วยภาคทฤษฎี (เนื้อหา) และภาคปฏิบัติ (ลงมือกระทำ) ไปพร้อมๆ กัน เช่น กิจกรรมฝึกสมาร์ต ตลอดจนกิจกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม 6 ประการ ของมหาวิทยาลัย อันประกอบด้วย ขยัน อดทน ประหยัด เมตตา ชื่อสัตย์ กตัญญู ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเป็นผู้รู้จักคิด คิดอย่างเป็นระบบ กล้าแสดงความคิดในทางที่ถูกต้อง คิดด้วยความมีสติ มีปัญญา รู้เหตุและผล ดังนั้น กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องเพื่อผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยเฉพาะ ที่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์องค์ประกอบด้านดี ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ต่ำกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ต่ำกว่า เพราะเหตุใดที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากเป็นผลที่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของผู้อื่น ที่ทำการศึกษาไว้เพื่อหารือแก้ไข ซึ่งจะเกิดผลดีโดยตรงและโดยอ้อมทั้งตัวนักศึกษาเอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อเป็นบันฑิตที่สมบูรณ์ทั้งเชาว์ปัญญา และอารมณ์